

1944, september 21.¹ [Banská Bystrica.] — Naliehavá žiadosť Slovenskej národnej rady o intervenciu v záležitosti premiestnenia čs. výsadekovej brigády na Slovensko, zaslaná rádiotelegraficky prezidentovi Benešovi do Londýna.

VI — 0921211/44.

Slovutný pán prezident!

S N R Vás znovu veľmi naliehavo prosí, aby ste celou váhou Vašej osobnosti intervenoval na všetkých kompetentných miestach o okamžité dodanie čs. brigády lietadlami. Pripomíname opätovne, že už 4. týždeň bojujú naše vojská spolu s partizánmi proti nepriateľovi majúcemu veľkú prevahu i dostávajúcemu stále nové a nové posily. Sľúbená pomoc v podstatnejšej miere neprichádza, a tak nepriateľ napriek hrdinnému odporu našich jednotiek získava na teréne.

Situácia sa stáva každým okamžikom vážnejšou a jestli nedostaneme okamžitú pomoc dosadením prvotriedne vycvičených, v boji skúsených a Nemcom ekvivalentne vyzbrojených jednotiek, stane [sa] situácia za 2—3 dni kritickou. Akýkoľvek ďalší odklad s dosadením čs. brigády mohol by mať katastrofálne následky, pretože neskoršie došlá pomoc mohla by byť už neaktuálna. Opakujeme znovu našu veľmi naliehavú žiadosť a prosíme Vás o okamžité zakročenie, pretože v negatívnom prípade nemohli by sme prevziať zodpovednosť za ďalší vývoj. Očakávame netrpezlivo Vašu odpoveď.²

S prejavom oddanosti

SNR.

VHA Praha. Západ I, HV Londýn, 9/4. Záznam dešifrovanej došlej depeše. Strojopisný prepis.

1944, september 21. Moskva. — Depeša čs. veľvyslanca Zd. Fierlingera čs. ministerstvu zahraničia v Londýne so zprávami vládneho delegáta F. Němca predsedovi čs. vlády J. Šrámkovi.

Tajné.

Pro p. min. predsedu Msgr. Šrámka.

1. Zdejší komunističtí poslanci mně navrhovali, aby sbor poradců vládního delegáta byl rozšířen o zástupce Podkarpatska. Soudím, že je to vzhledem k nynější

¹ Záznam je označený ako „zpráva ze dne 22. září 1944“. Datovali sme podľa čísla rádiogramu.

² Uvádžame doslovnú odpoveď Beneša (koncept depeše nie je datovaný): „SNR. K vašej zpráve, ve které se přímo na mne obracíte, konstatuji, že já sám osobně, i členové vlády, v poslední době a zejména v posledních dnech jsme několikrát na příslušných místech naléhali, aby parabrigáda byla uvolněna. Bylo nám to několikrátě přislíbeno. Včera jsme dostali zprávu, že v té době, kdy jsme nejvíce naléhali, parabrigáda byla zasazena na frontě v boji.“

Současně s vaší depešou došlo hlášení z Moskvy, že parabrigáda je na Slovensko dopravována a že snad její první sled na Slovensko již dnes přibude. Budu znovu žádat, aby přesun brigády byl co nejvíce urychlen. Dr. Eduard Beneš.“ (VHA Praha. Západ I, HV Londýn, 9/4.)